

AI Expertisecentrum

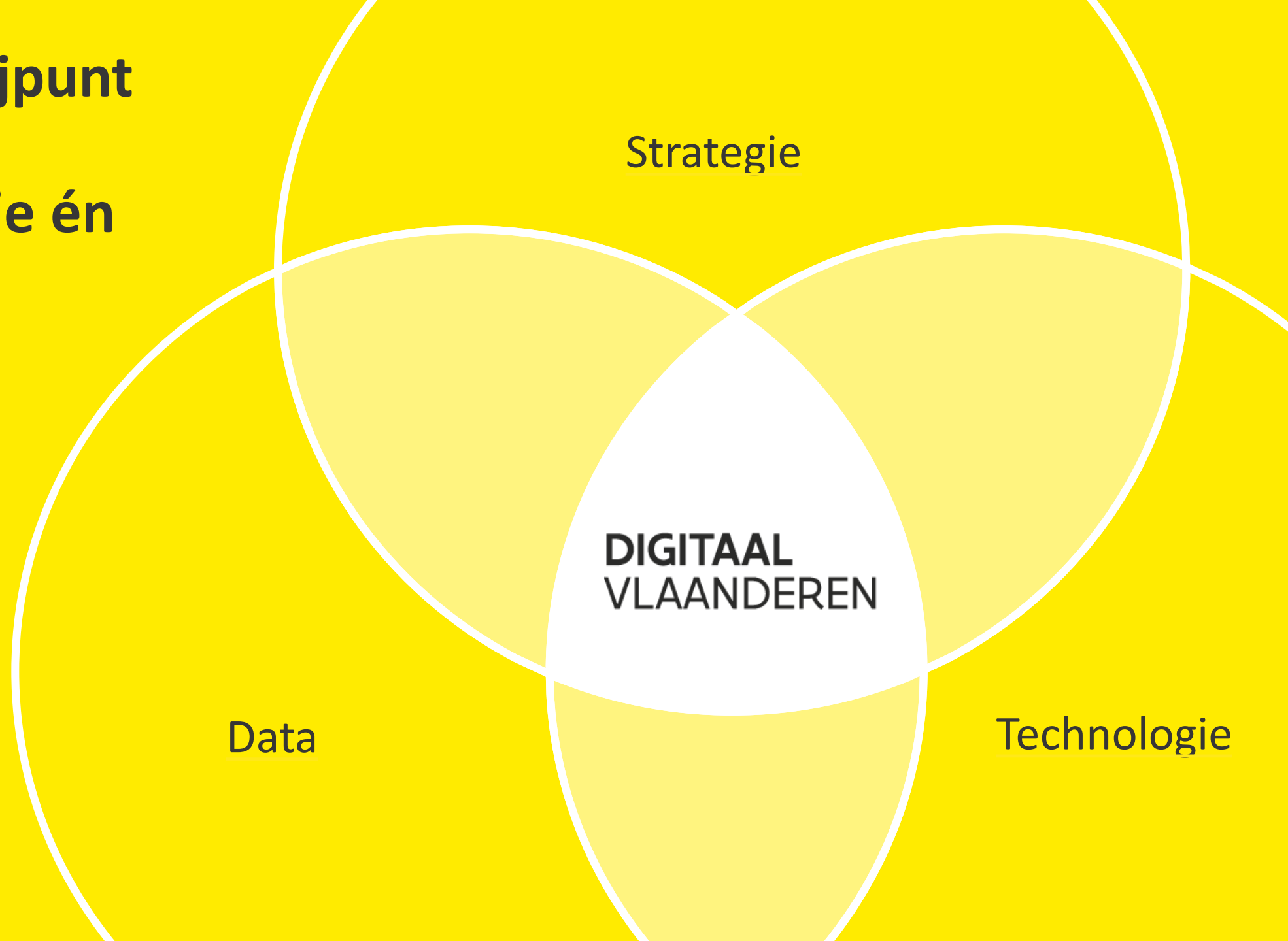
DIGITAAL
VLAANDEREN

Vlaamse
overheid

**Op het snijpunt
van data,
technologie én
strategie**

De missie van het AI Expertisecentrum

De adoptie en het draagvlak van AI vergroten binnen overheden in Vlaanderen, op een verantwoorde manier.

Thema-audit AI

Thema-audit Artificiële intelligentie (AI)

Globaal rapport | 22 juni 2023

AUDIT
VLAANDEREN

[Thema-audit artificiële intelligentie \(AI\). Globaal rapport | Vlaanderen.be](#)

Thema-audit AI

Globale conclusie – niveau Vlaamse overheid

Meerwaarde van een entiteitsoverschrijdende visie, strategie en aanpak m.b.t. de inzet van artificiële intelligentie binnen de Vlaamse overheid

Dit impliceert dat er op dit moment binnen de Vlaamse administratie **nog geen lange termijn visie en bijhorend beleid** uitgewerkt is waarin bepaald wordt hoe de AI-technologie ingezet kan worden om maximaal de opportuniteiten ervan te benutten én tegelijkertijd erover te waken dat de bijhorende risico's voldoende onder controle zijn.

Een dergelijke visie en beleid hebben een meerwaarde doordat deze:

1. **krachlijnen bevatten** over AI-basisprincipes;
2. **noodzakelijke randvoorwaarden** bekrachtigen;
3. **een globaal mandaat** toewijzen.

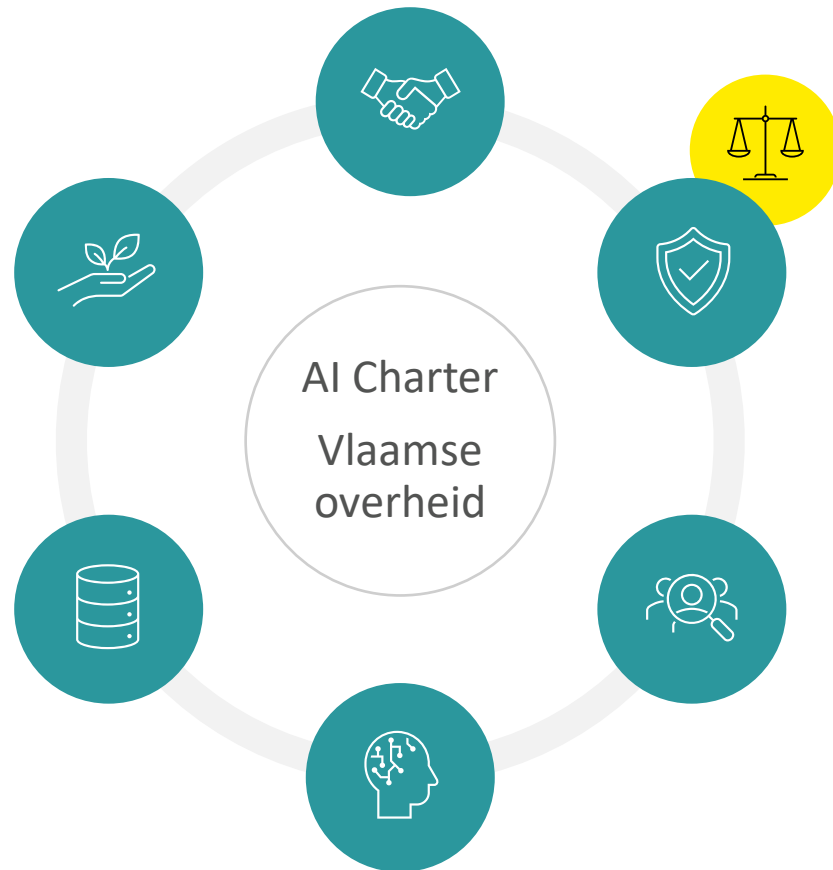
Mandaat

Een visie en beleid wijzen binnen de Vlaamse administratie een **globaal mandaat** toe, in een VO-breed AI operating model, aan een entiteit zoals bv. **Digitaal Vlaanderen** met een rol:

- in het **definiëren van de krachtlijnen** m.b.t. de inzet van AI binnen de Vlaamse administratie
- als **kenniscentrum rond AI binnen de Vlaamse administratie**:
 - waarbinnen *de relevante internationale en Europese wetgeving opgevolgd wordt* en ter beschikking gesteld wordt aan de entiteiten;
Het wettelijk kader waarbinnen de ontwikkeling van AI-applicaties zich situeren zal de komende jaren strikter gereguleerd worden. Vereisten m.b.t. privacy in het kader van de GDPR-regelgeving blijven van toepassing, ook op AI-toepassingen, maar vereisten rond het ethisch karakter en transparantie naar de gebruiker/burger worden stringenter.
 - van waaruit *de nodige duiding gegeven wordt over AI, over het potentieel en de bijhorende risico's*, alsook over de noodzakelijke vereisten vooraleer van start gegaan kan worden met AI;
Een groeiende bewustwording en inzicht in de technologie zal op termijn ook resulteren in een verminderde weerstand.
 - dat *ondersteuning* biedt aan de entiteiten binnen de Vlaamse administratie omdat vaak de (interne of externe) kennis op entiteitsniveau in onvoldoende mate aanwezig is en dit m.b.t. zowel de technische ontwikkeling van AI-applicaties als het correct gebruiken en interpreteren van de resultaten van een AI-applicatie. Accuraatheid en ethiek in ontwikkeling en gebruik zijn immers van cruciaal belang om het risico op potentiële imagoschade voor de Vlaamse administratie in te perken.
 - dat een *inzicht* heeft *in de AI-toepassingen* binnen de Vlaamse administratie alsook in eventuele onderliggende open source of aangekochte technologische oplossingen.

Zes leidende principes

AI binnen de Vlaamse overheid is **democratisch, betrouwbaar, mensgericht en duurzaam**, met **correct gebruik en beheer van data** en toegepast met kennis van zaken.

Democratisch

Betrouwbaar

Acht voorwaarden

Mensgericht

AI Bewustwording

Correct datagebruik en -beheer

Duurzaam

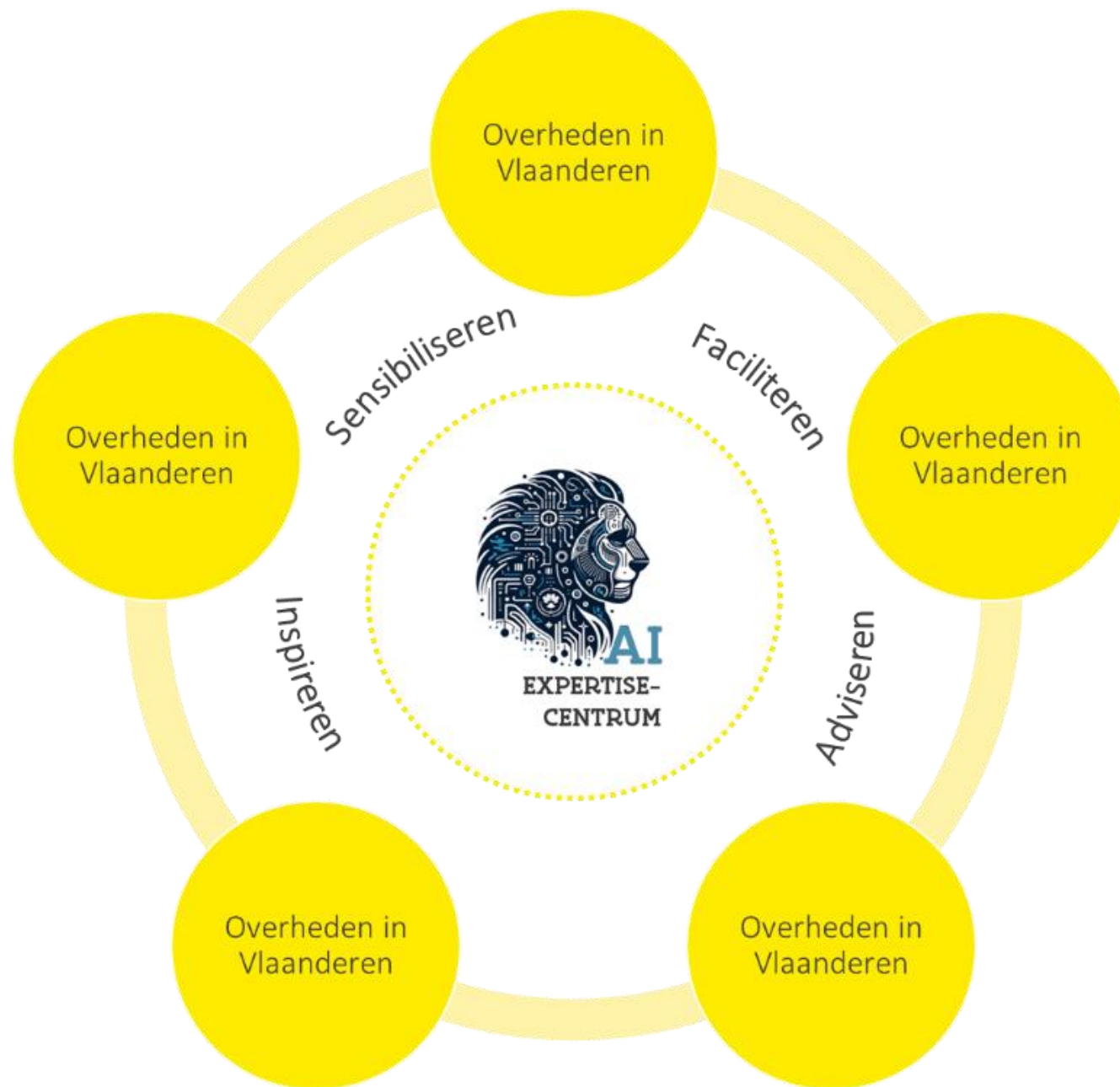
STIMULEREN &
FACILITEREN

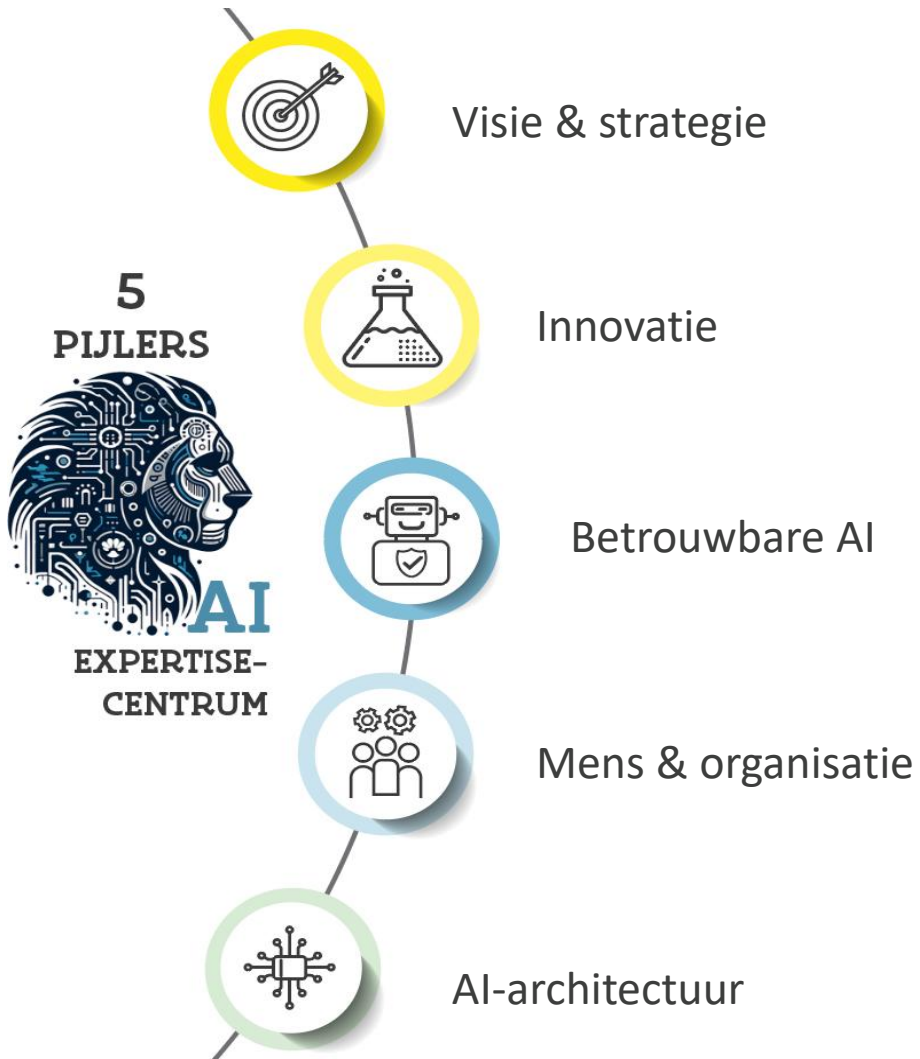
ADVISEREN &
ONDERSTEUNEN

INSPIREREN &
SENSIBILISEREN

Het AI Expertisecentrum ...

Laura De Keyzer
Programma Manager
AI EC

Annelies Vanderhoydonks
Pijler lead Visie & Strategie en
Betrouwbare AI

Wouter Schaubroeck
AI-architect

Tom Van Herck
Pijler lead Innovatie

Tessa Acar
Pijler lead Mens &
Organisatie

Vinnie De Craim
Ecosysteem coördinator

GOVERNANCE

**Stuurorgaan Vlaamse
Informatie- en ICT-beleid**

COORDINATIE

AI EC

**Digitaal
Vlaanderen**

Werkgroep AI

NETWERK

Online aanbod

Nieuwsbrief

Community

CPOC-werking

VO-entiteiten

Intermediaren

**Thematische
werkgroepen**

Overheden in Vlaanderen

**Vlaamse
overheid**

Lokale besturen

**Afgevaardigden
werkgroepen**

AI Nieuwsbrief

Registeren [via deze pagina](#)

AI Netwerk

Registreren [via deze pagina](#)

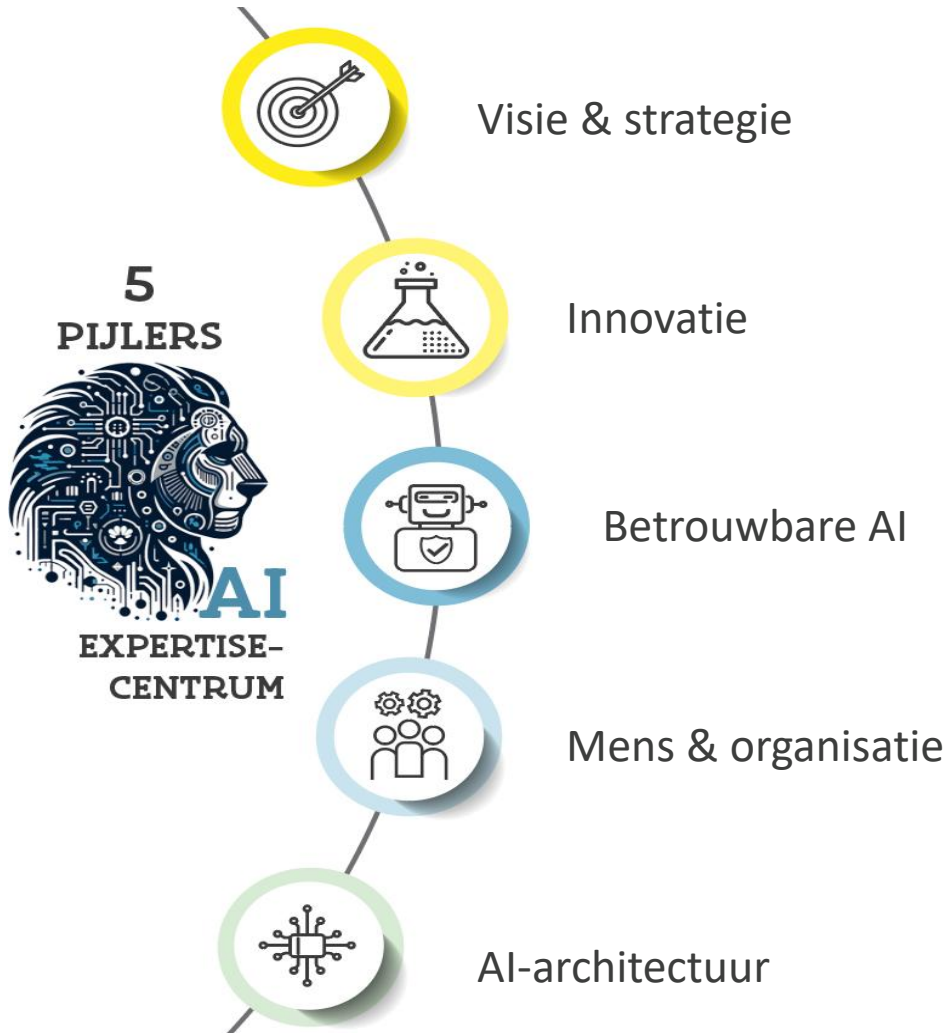
Hoe kunt u aansluiten?

Het AI Netwerk biedt **drie niveaus van betrokkenheid**. U kiest zelf hoe actief u wilt deelnemen en kunt dit op elk moment aanpassen.

Of u nu waarnemer, deelnemer of co-creator bent, uw betrokkenheid bij het AI Netwerk helpt AI in de publieke sector vooruit.

- Waarnemer**
"Ik wil op de hoogte blijven van ontwikkelingen" ▼
- Deelnemer**
"Ik wil actief kennis delen en discussiëren met professionals" ▼
- Co-creator**
"Ik wil meewerken aan concrete oplossingen en deliverables" ▼

Enkele initiatieven ...

 [AI Expertisecentrum | Vlaanderen.be](https://www.vlaanderen.be/expertisecentrum-ai)

- * Raamwerk AI-strategie
- * AI Playbook
- * AI Adviesraad

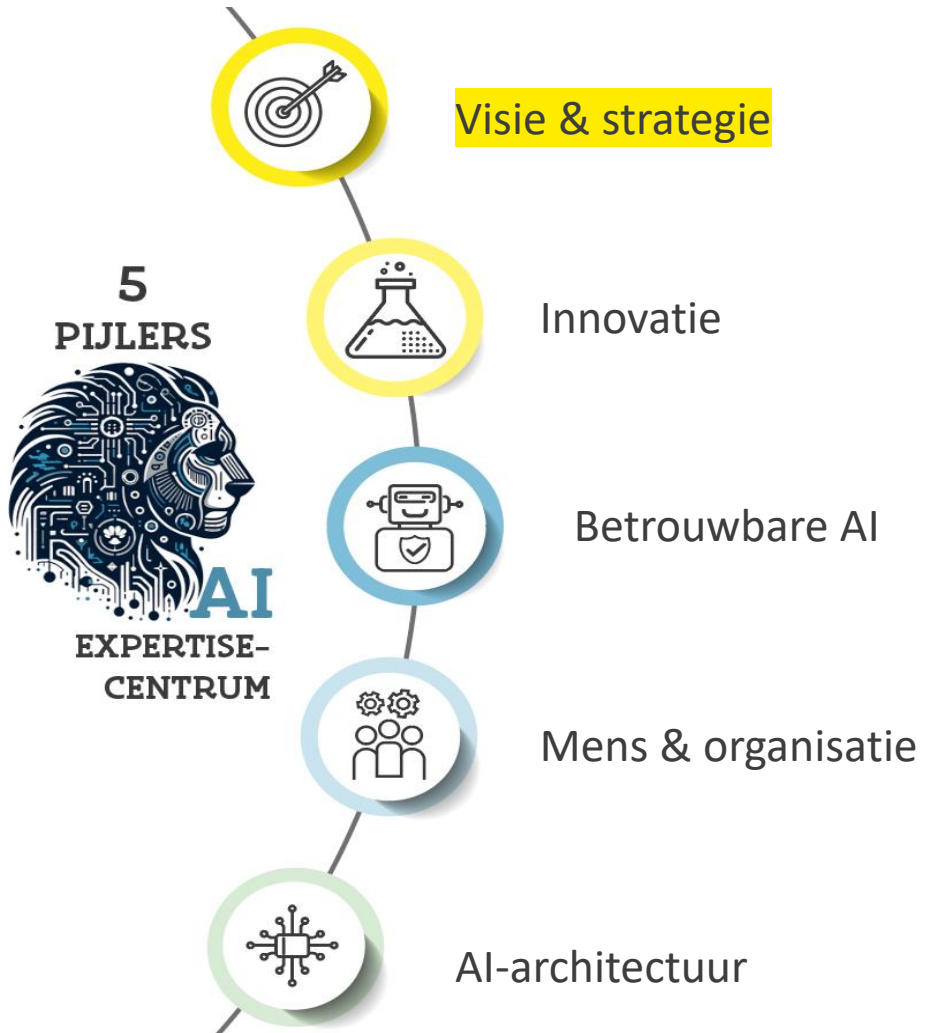
- * AI Radar
- * Transversale use cases
- * Vlaanderen Hackathon

- * Kennisdeling en ondersteuning ikv de EU AI Act
- * Haalbaarheid & nut algoritmeregister
- * Richtlijnen voor het gebruik van GenAI

- * Copilot uitrol VO
- * AI Netwerk
- * Competentiemodel
- * Bewustwordingscampagne

- * AI referentie-architectuur
- * Data governance strategie

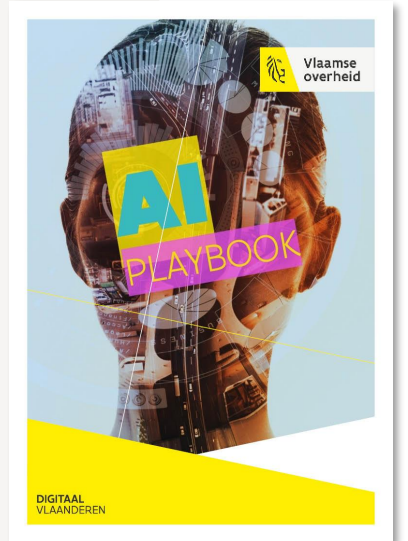
5 pijlers ...

Formuleren van een duidelijke **AI-ambitie** en onderliggende doelstellingen die worden vertaald in een **AI roadmap**, waarbij de rol van AI binnen de organisatie wordt bepaald en hoe AI bijdraagt aan het beleidsplan en de strategische doelstellingen van de organisatie.

Enkele initiatieven:

- * Raamwerk AI-strategie
- * AI Playbook
- * AI Adviesraad

AI Playbook

Wat kan u verwachten van het AI Playbook?

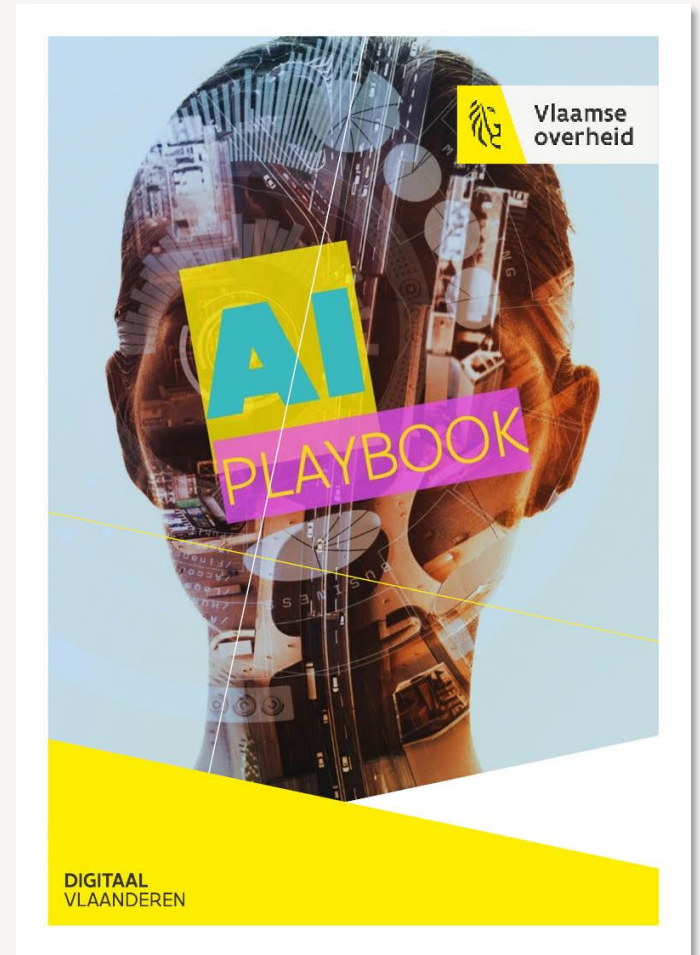
Een realistisch stappenplan om (verder) met AI aan de slag te gaan, afgestemd op uw organisatie, inclusief een gedetailleerde beschrijving van de verschillende activiteiten binnen het stappenplan, inclusief raamwerken en praktijkvoorbeelden.

What's next?

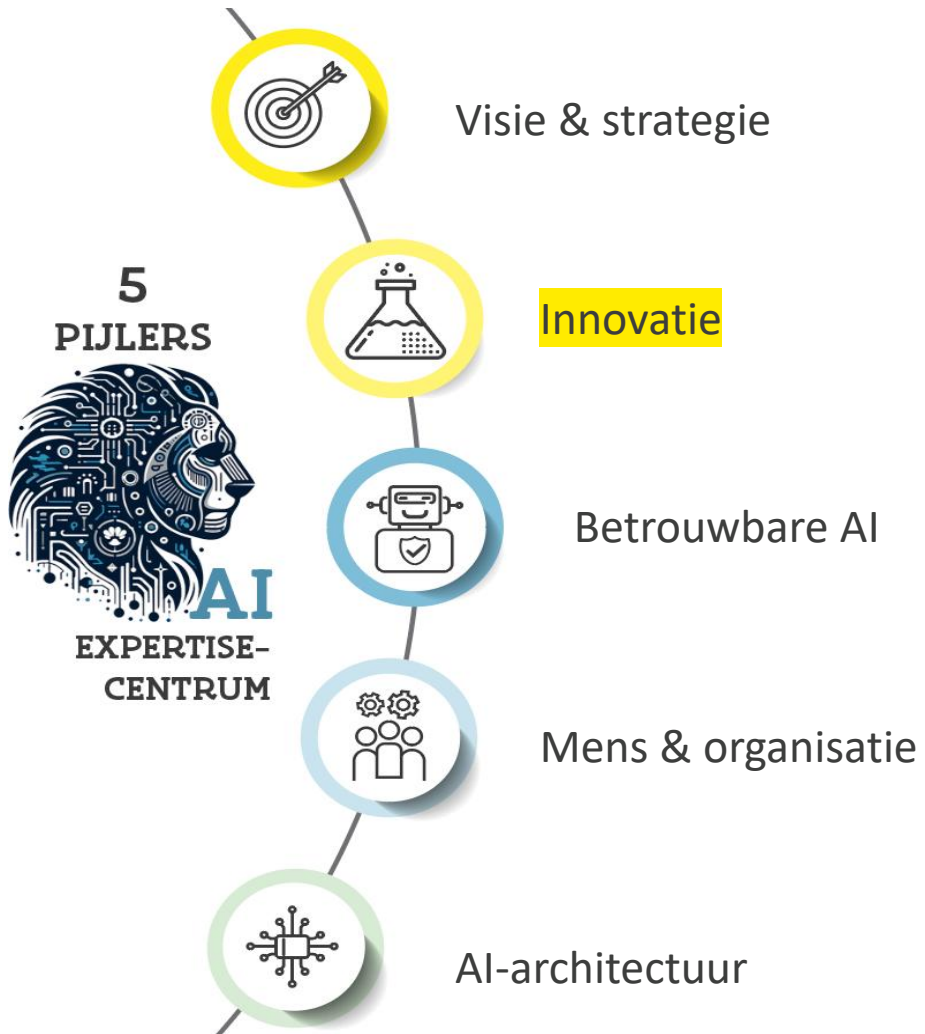
Verdere begeleiding bij het gebruik van het AI Playbook (workshops, community werking, ...)

Iteratieve verbetering AI Playbook

De praktische gids voor AI-adoptie

5 pijlers ...

Identificeren van waardevolle AI use cases voor specifieke opportuniteiten en uitdagingen in een kader waar innovatie centraal staat. Voorstellen van (Gen)AI-tools en opleidingsmiddelen om de persoonlijke productiviteit van werknemers te verbeteren

Enkele initiatieven:

- * [AI Radar](#)
- * [Transversale use cases](#)
- * [Vlaanderen Hackathon](#) deadline 10 juni
- * [Uitrol Copilot](#)

AI Radar

AI toepassingen binnen de Vlaamse overheid

Een doorzoekbaar overzicht van lopende, geplande en afgeronde AI-projecten bij de Vlaamse overheid en lokale besturen.

Ontdek hoe kunstmatige intelligentie de publieke dienstverlening verbetert. Van chatbots en tekstanalyse tot beeldherkenning en predictieve modellen.

Wilt u uw project ook kenbaar maken aan de rest van Vlaanderen? [Vul het formulier in](#) en we publiceren uw project spoedig.

Ontdek hoe kunstmatige intelligentie de publieke dienstverlening verbetert

Agouti

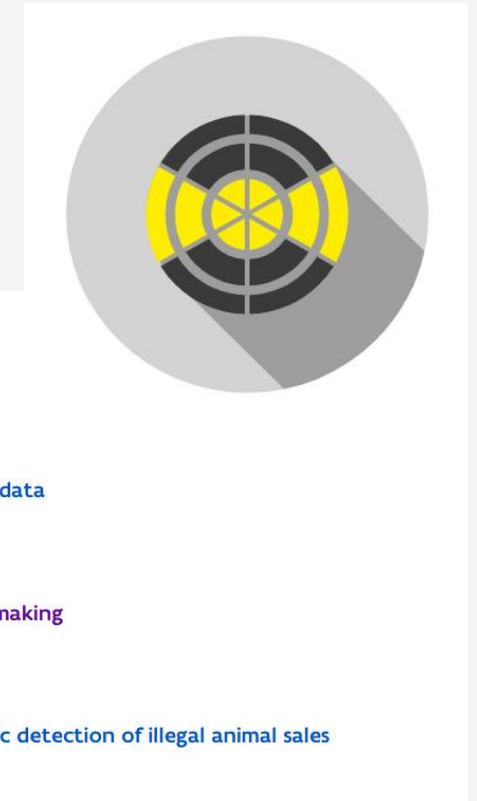
AI in scandata

AI Matchmaking

Automatic detection of illegal animal sales

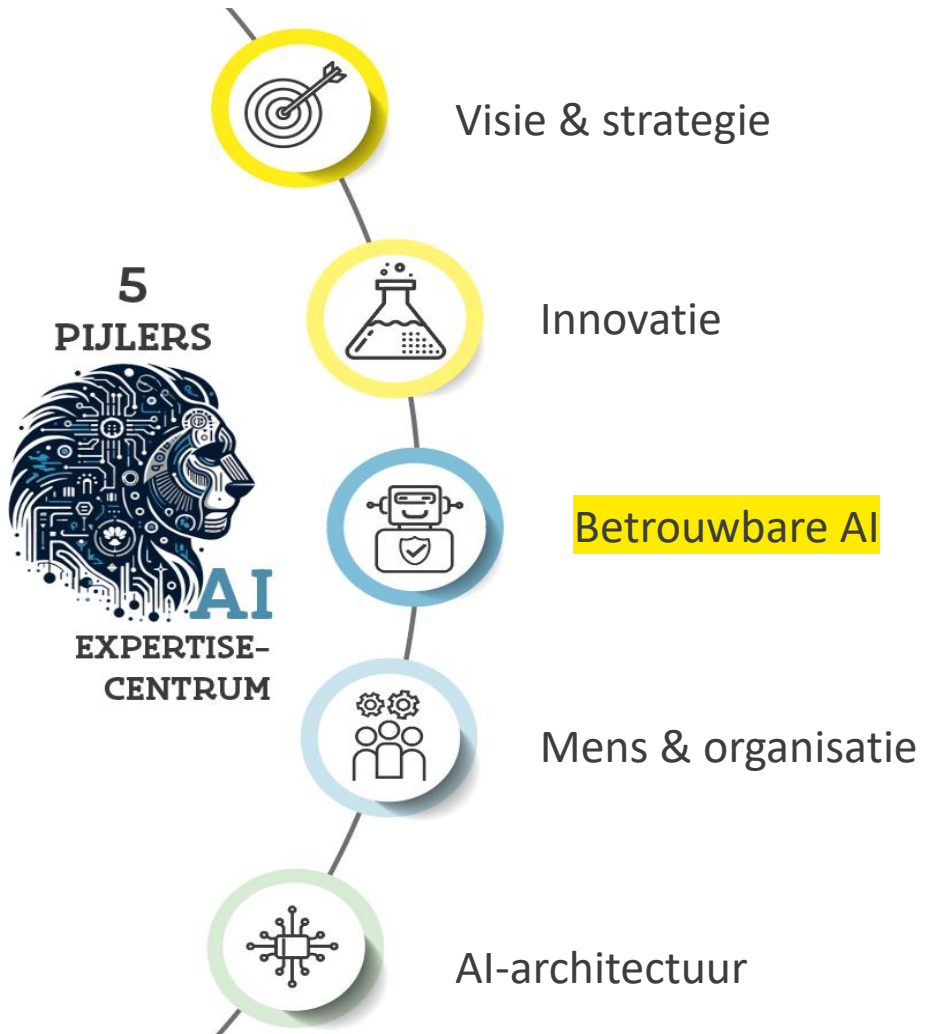

[AI Radar | Vlaanderen.be](#)

Richtlijnen voor gebruik van generatieve AI bij de Vlaamse overheid

5 pijlers ...

In kaart brengen van allerhande type risico's en controles die gepaard gaan met de implementatie van AI en deze proactief beheersen om de **betrouwbaarheid** en **robuustheid** van AI-systemen te **verhogen**, in naleving met relevante wetgeving zoals bijvoorbeeld de EU AI Act.

Enkele initiatieven:

- * Kennisdeling en ondersteuning ikv de EU AI Act
- * Haalbaarheid & nut algoritmeregister
- * Richtlijnen voor het gebruik van GenAI

Gids AI-verordening

De Gids AI-verordening

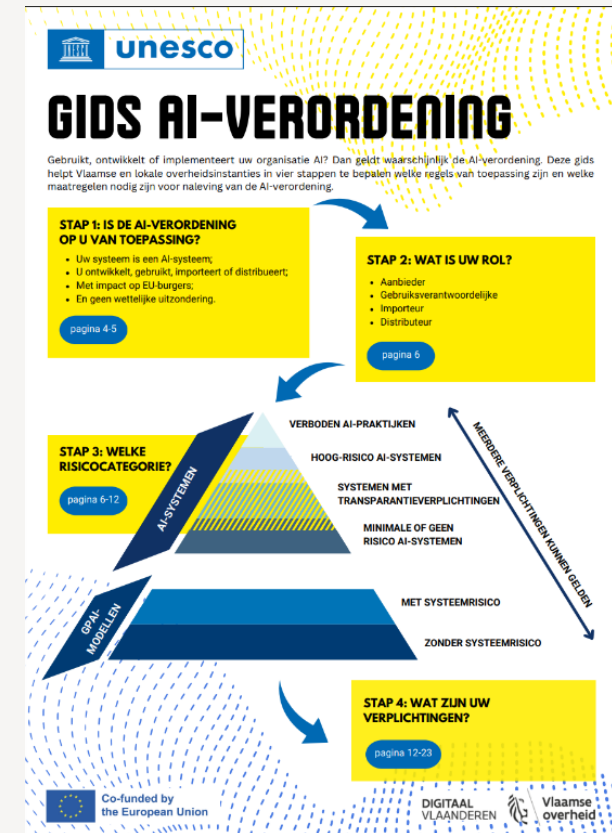
Helpt Vlaamse en lokale overheidsinstanties om te bepalen welke regels van toepassing zijn en welke maatregelen nodig zijn voor de naleving van de Europese AI-verordening (of EU AI Act). Een gestructureerde aanpak in vier stappen om te bepalen of een AI-systeem onder de AI-verordening valt en welke verplichtingen daarbij horen.

One pager Gids AI-verordening

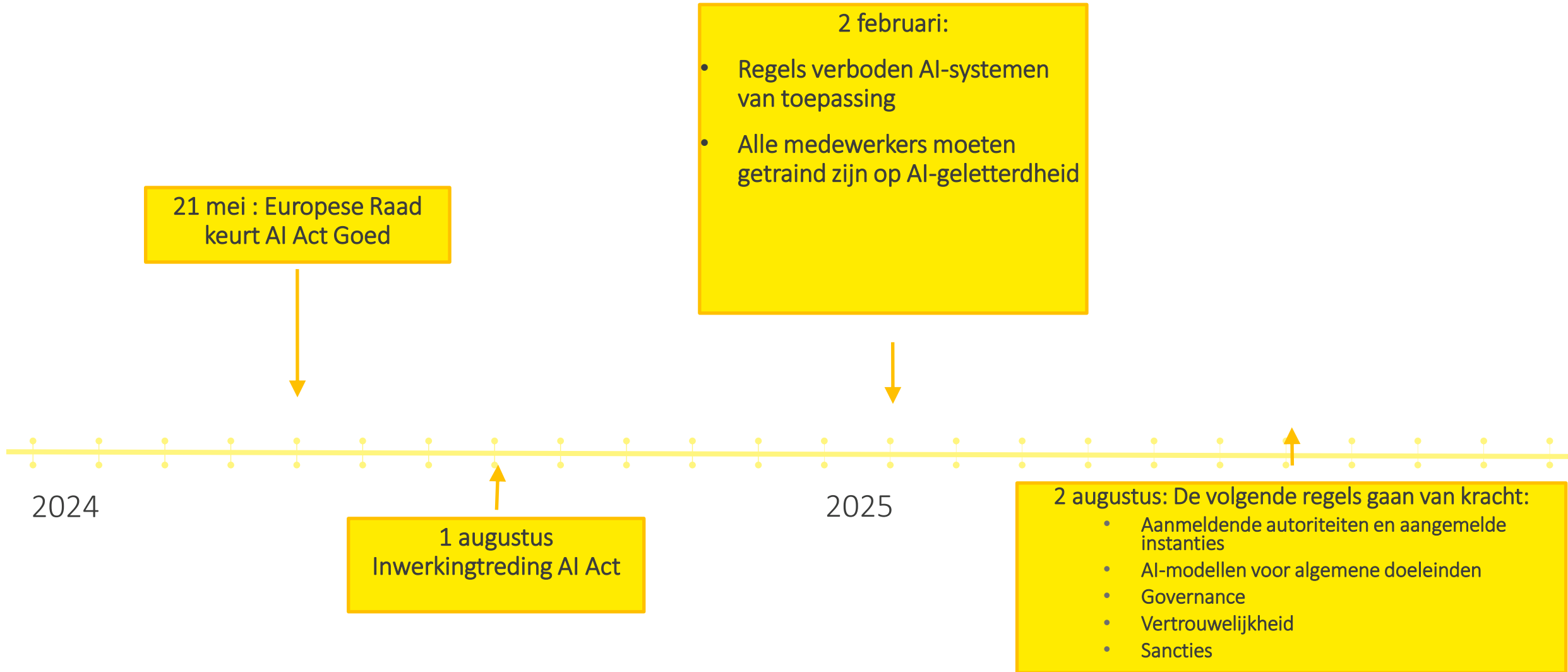
Vier stappen om te bepalen of je AI-systeem onder de AI-verordening valt in één oogopslag

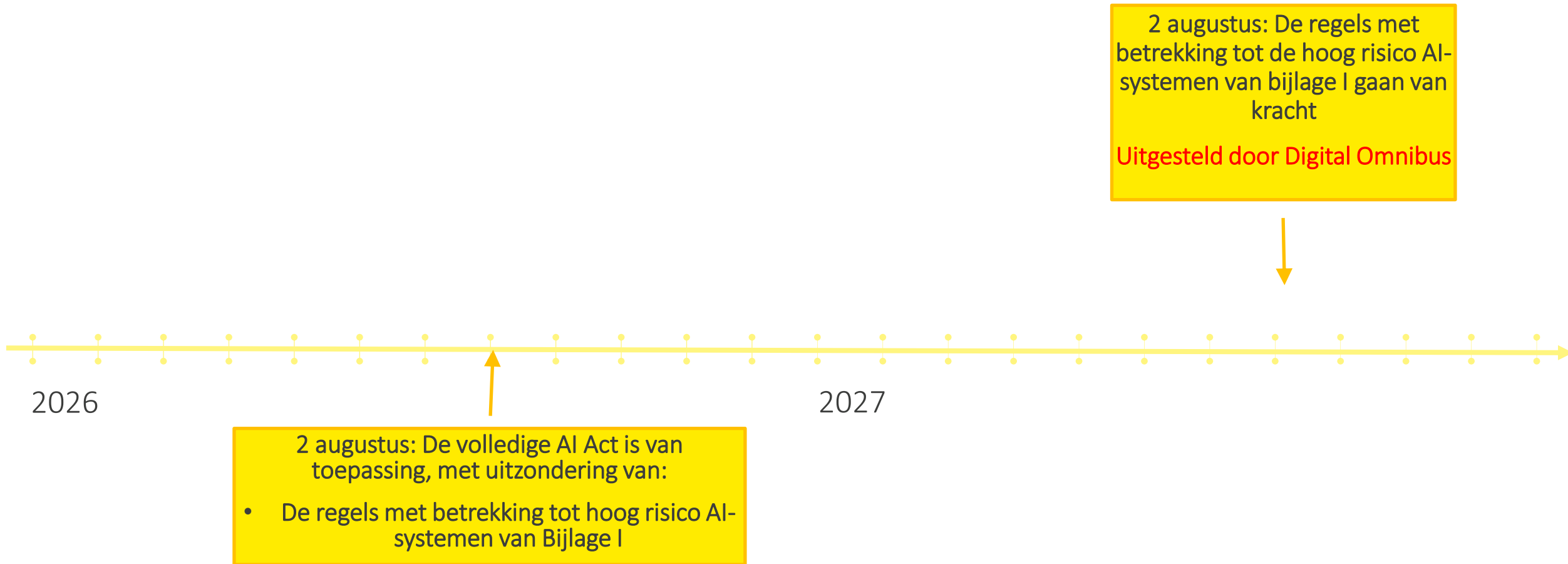
Bepaal in 4 stappen of je AI-systeem onder de AI-verordening valt

Belangrijkste mijlpalen AI-verordening: stapsgewijze inwerkingtreding

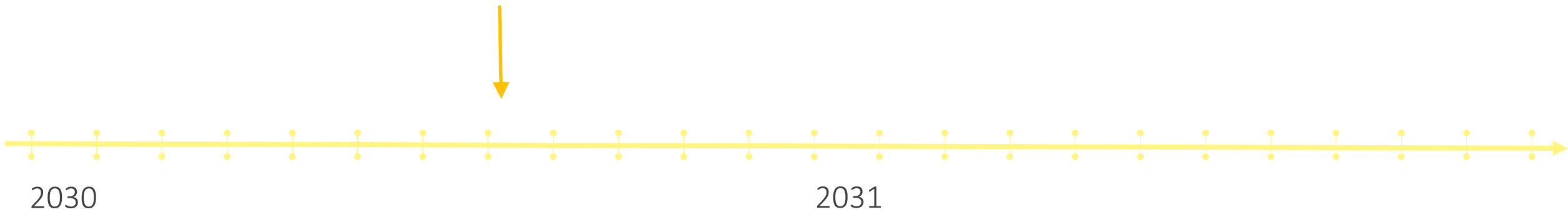

Belangrijkste mijlpalen AI-verordening: stapsgewijze inwerkingtreding

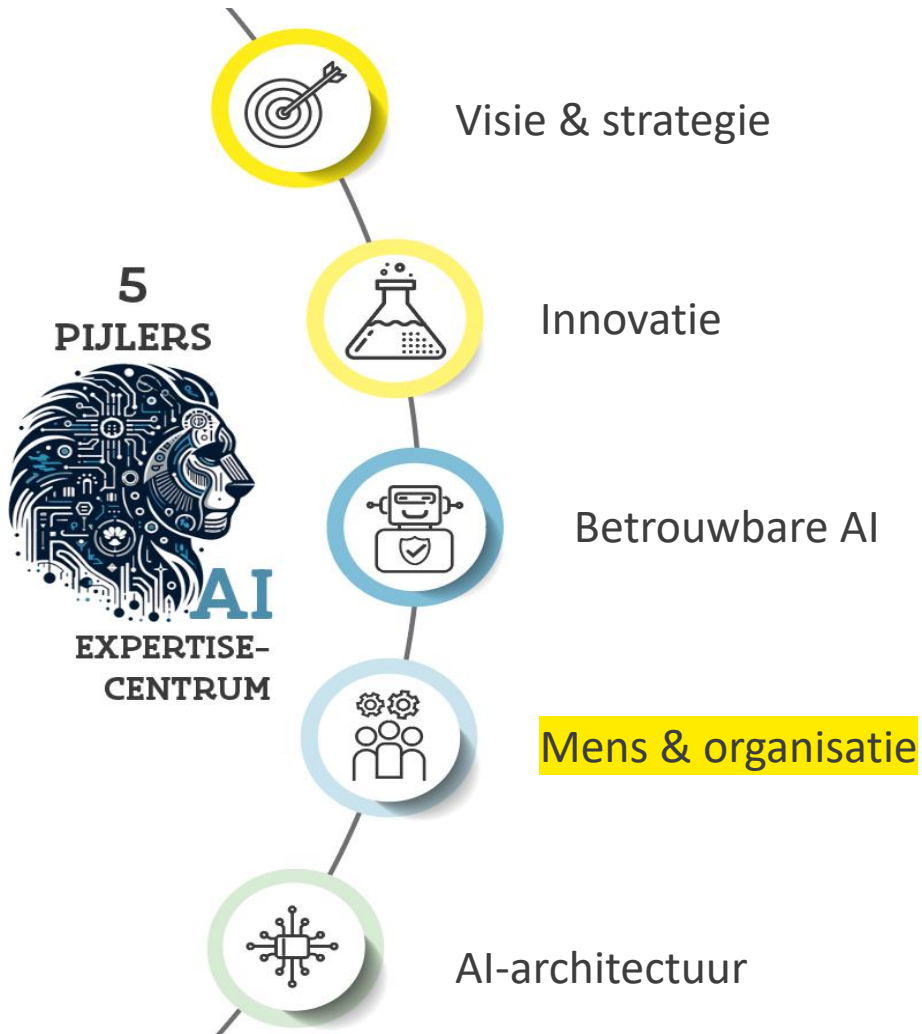

Belangrijkste mijlpalen AI-verordening: stapsgewijze inwerkingtreding

- Voor overheidsinstanties geldt een deadline van uiterlijk 2 augustus 2030 om aan de regels voor hoog-risico AI-systemen te voldoen. Enkel indien AI-systeem voor 2 augustus 2026 in gebruik werd genomen.

5 pijlers ...

Zorgen dat organisatie & medewerkers klaar zijn om (verder) met AI aan de slag te gaan. Duidelijk stellen van rollen, processen en verantwoordelijkheden, specifiek met betrekking tot AI. Bevorderen van vertrouwen in en de adoptie van AI binnen de organisatie, inclusief het verhogen van de AI-vaardigheden en -geletterdheid door middel van inspiratiesessies, training en opleiding.

Enkele initiatieven:

- * Copilot uitrol VO
- * AI Netwerk
- * Competentiemodel

Uitrol Copilot

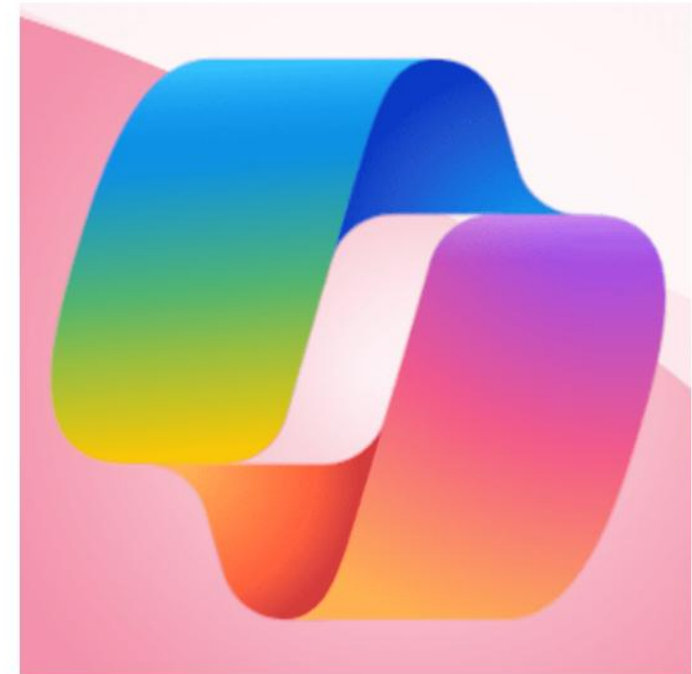
Digitale werkplek

Copilot voor licentiehouders

Digitaal Vlaanderen is dit jaar, samen met ICT-partner Cegeka, KPMG en Microsoft begonnen met de uitrol van Microsoft Copilot binnen de Vlaamse overheid. Copilot is een AI-gestuurde chatbot die je helpt om slimmer, sneller en efficiënter te werken.

De eerste 5.000 licenties zijn inmiddels toegekend. Ben jij licentiehouders? Op deze pagina vind je alles wat je nodig hebt: van trainingsmateriaal en kennisartikels tot antwoorden op veelgestelde vragen.

Geen Copilot-licentie? [Op deze pagina vind je meer info.](#)

[Copilot voor licentiehouders | Vlaanderen.be](#)

AI Netwerk

AI Netwerk voor overheden in Vlaanderen

Een dynamisch ecosysteem waar professionals uit de Vlaamse publieke sector niet alleen formeel, maar vooral ook informeel met elkaar verbinden

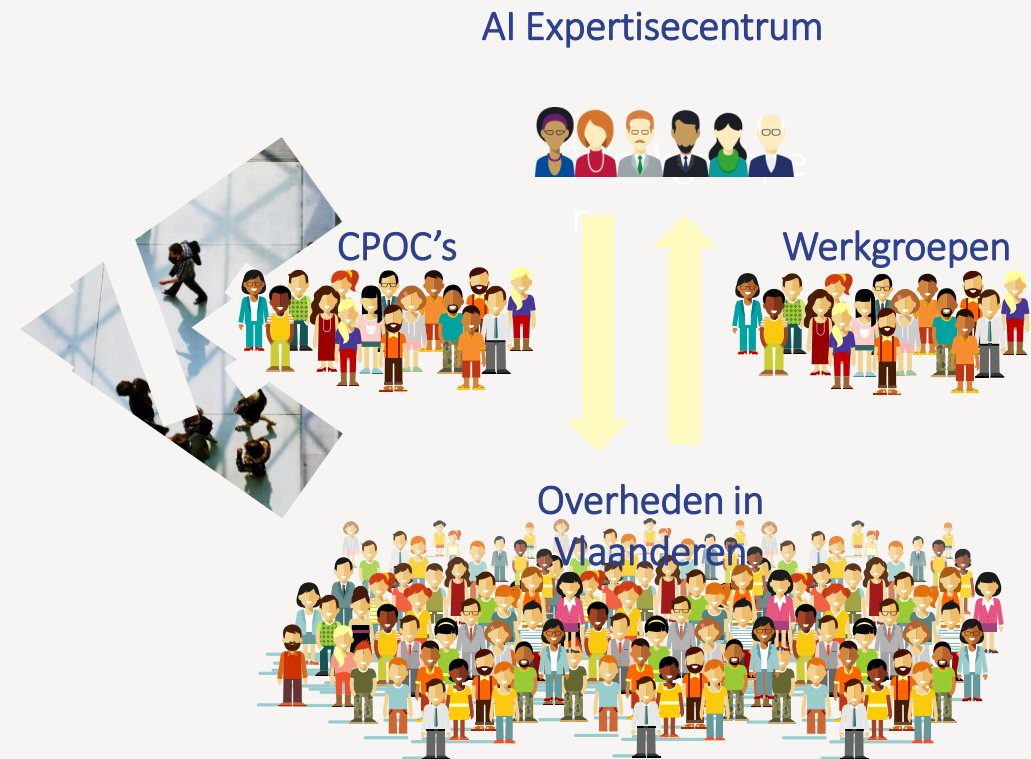
Leden beslissen zelf hun niveau van engagement

Waarnemer: via mailing : *“Ik wil op de hoogte blijven van ontwikkelingen”*

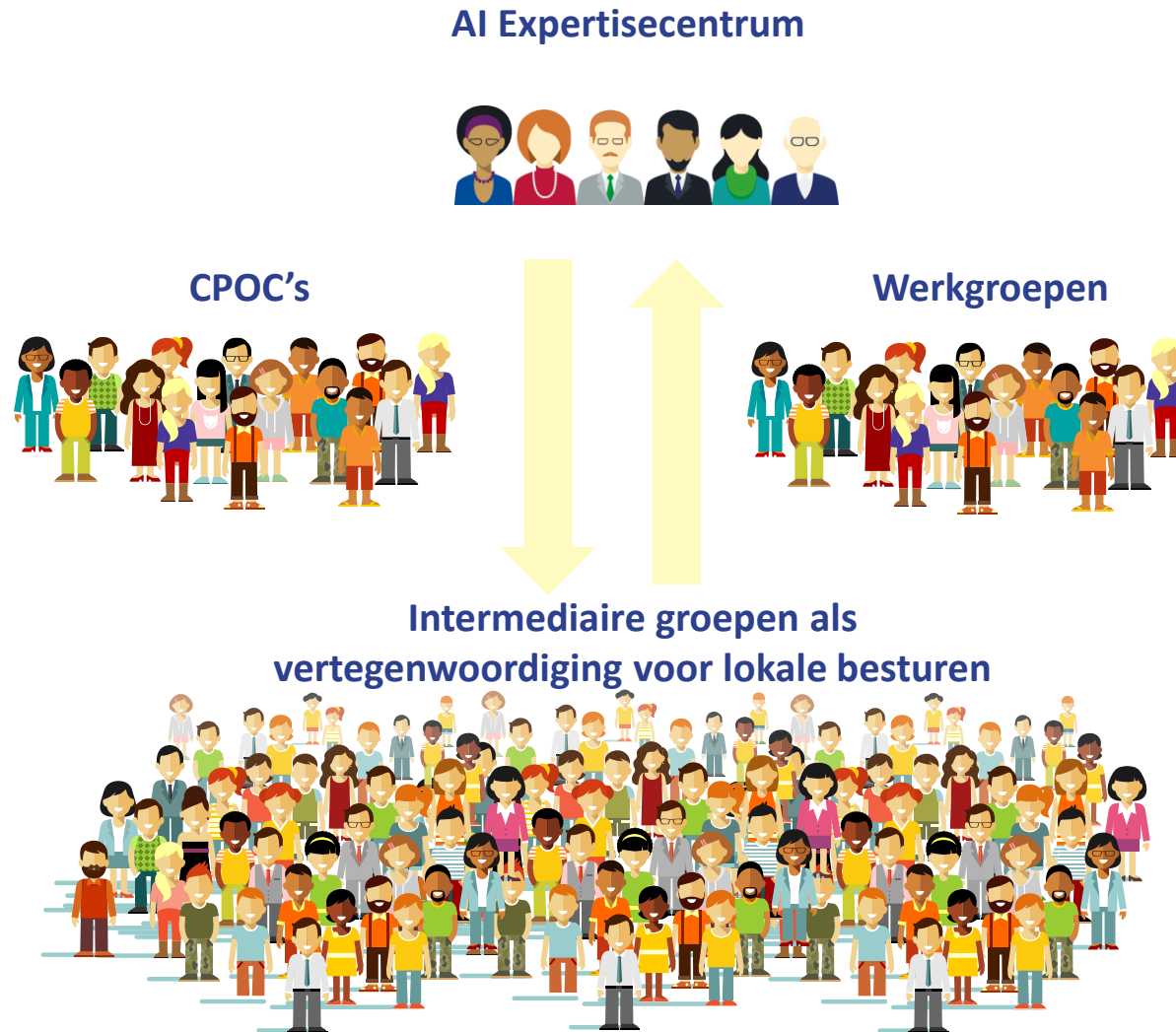
Deelnemer: via community platform: *“Ik wil actief delen en discussiëren met professionals”*

Co-creator: via thematische werkgroepen : *“Ik wil meewerken aan concrete oplossingen en deliverables”*

Van geïsoleerde organisaties naar een samenwerkend ecosysteem waar innovatie organisch groeit en kennis vrij stroomt

Hoe kunnen we lokale besturen structureel betrekken?

AI Expertisecentrum

- brengt inspiratie en kennisdeling in een one-to-many aanpak voor de overheden in Vlaanderen
- vertaalt noden van het Netwerk naar oplossingen en promoten de inzet van AI binnen de Vlaamse Overheid en lokale overheden

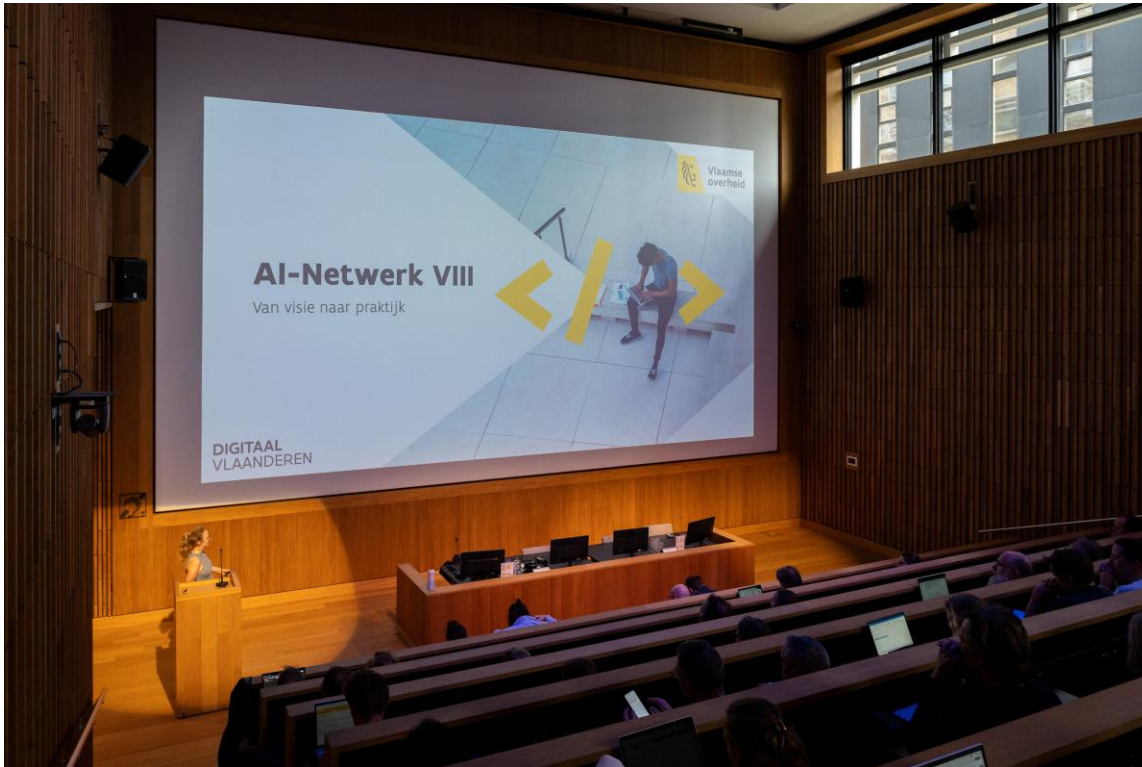
CPOC's

- zijn het eerste aanspreekpunt voor het AI Expertisecentrum voor een bepaalde organisatie of groep van lokale besturen
- zorgen mee voor de verspreiding van deliverables binnen hun entiteit

Werkgroepen

- dragen via co-creatie bij aan de inhoud en richting van de deliverables van het AI Expertisecentrum
- zorgen mee voor draagvlak bij de organisaties bij het implementeren van de deliverables

AI Netwerk Live: 3x per jaar

Bookmark [onze agenda!](#)

AI Inspiratiedag: 1x per jaar

DATA EN GEO
8 mei 2026 | Brussel

LOKETPLATFORM
21 mei 2026 | Brussel

ICT & DIGITALE VEILIGHEID
28 mei 2026 | Brussel

AI INSPIRATIEDAG
2 juni 2026 | Brussel

DIGITAAL VLAANDEREN
2026 **PARTNERDAGEN**

AI Bewustwordingscampagne

Het doel van het AI EC is dat alle overheden in Vlaanderen verantwoord aan de slag gaan met AI. Hiervoor moeten hun medewerkers zich bewust zijn van de mogelijkheden, beperkingen en risico's van AI.

Doelgroepen

Alle medewerkers van de overheden in Vlaanderen

De overheden in Vlaanderen die zelf aan de slag willen gaan met AI

Doel: Alle medewerkers binnen de overheden in Vlaanderen bewust maken van de mogelijkheden, beperkingen en risico's van AI.

Doel: De entiteiten handvaten geven en ondersteunen in de verdere bewustwording en change traject van hun medewerkers.

Ondersteuning

Campagnemateriaal

Change management toolkit

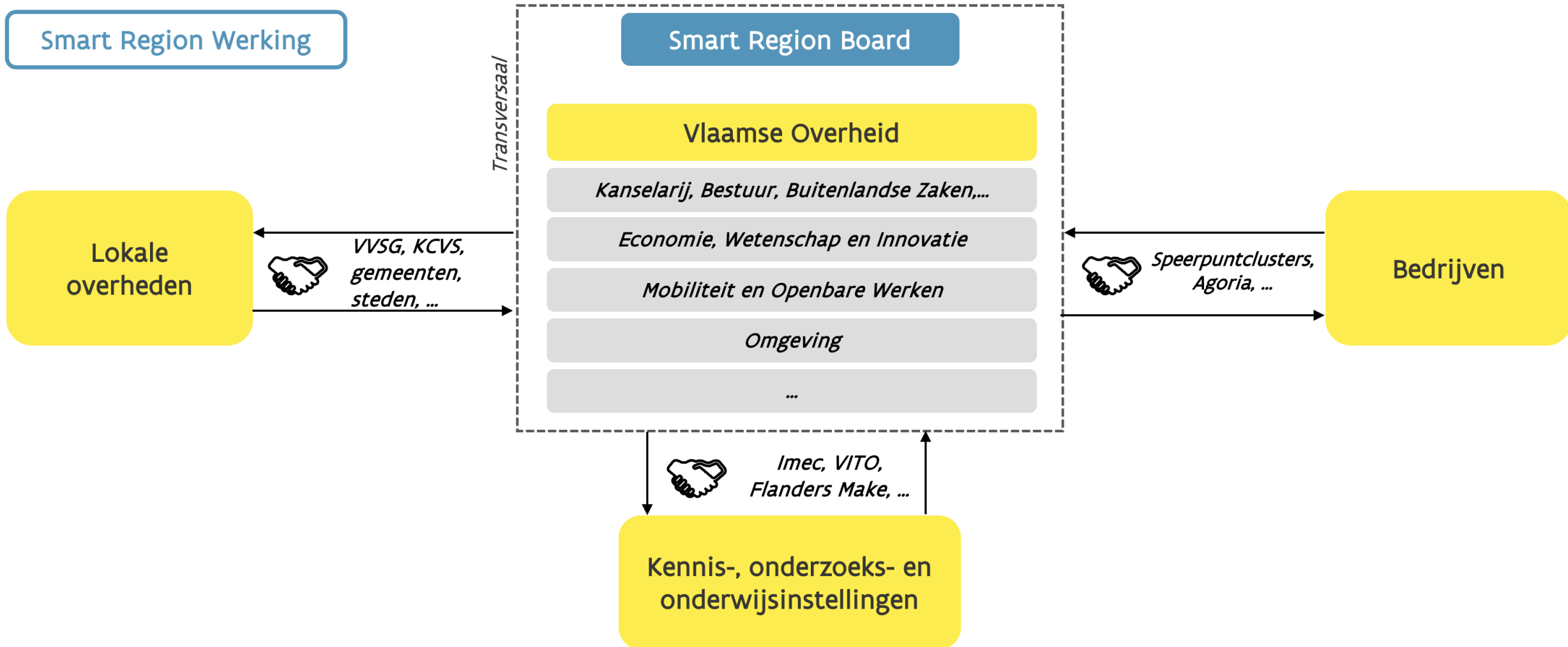

bewustwordingstoolkit

Website

In een samenwerking met de Smart Region Office

Strategische prio's Smart Region werking: Thematische krachtlijnen 2026 - 2029

1. Ondersteunen van lokale besturen in het optimaliseren van hun **dienstverlening** met behulp van technologie en digitalisering, inclusief focus op **opschaling**.
2. **Datagedreven werken** mogelijk maken, met **interoperabiliteit** als kritieke voorwaarde.
3. **Inzetten van AI als hefboom voor performante en betrouwbare publieke dienstverlening.**
 - **Bewustwordingscampagne en nulmeting voor lokale besturen als startpunt**
 - **Terugkoppeling geaggregeerde resultaten als conversation starter voor opvolgacties**
 - **Detecteren van sterke praktijken en bevorderen van kennisdeling en samenwerking onder lokale overheden**

Waarom is AI bewustwording nodig?

- AI-adoptie verloopt aan **verschillende snelheden**, zowel bij medewerkers als tussen organisaties

Bewustwording is cruciaal om:

- Medewerkers geruststellen over AI als assistent, niet als vervanger
- AI te normaliseren op de werkvloer
- Veilig en verantwoord gebruik stimuleren
- AI-schaamte wegnemen

- De kloof tussen de koplopers en beginners verkleinen

AI Bewustwording via een mediacampagne: 'Aan de slag met AI, je handige assistent op het werk'

Insteek

AI als persoonlijke assistent die veel kan, maar niet alles

Uitwerking

Zes thema's verwerkt in korte teaservideo's waarin collega's onderling "stoefen" over hun AI-assistent, telkens met een humoristische twist (bv. samenvatten, vertalen, grafiek maken – maar koffie halen lukt niet).

VLAANDEREN INTERN
voor personeel van de Vlaamse overheid

[Vacatures](#) [Nieuws](#) [Agenda](#)

[Overzicht](#) [Personeel](#) [Werkplek](#) [Welzijn en gezondheid](#) [Beleid en regelgeving](#) [Over de Vlaamse overheid](#)

Digitale tools, ICT-hulp en digitale veiligheid

Aan de slag met AI, je handige assistent op het werk

AI is geen technologie van de toekomst, maar een hulpmiddel dat vandaag al ondersteuning kan bieden op de werkvloer.

Je hoeft geen AI-specialist te zijn om ermee aan de slag te gaan. Wat wél nodig is, is een bewuste, kritische en verantwoorde houding.

Inhoud van de campagne

Communicatiemateriaal gericht op eindgebruikers

- Website met materialen:
 - 6 korte video's met humor en herkenbaarheid gebaseerd op 6 leidende AI-principes
 - Posters
 - Inhoud voor nieuwsbrieven
 - Wegwijzers per leidend principe

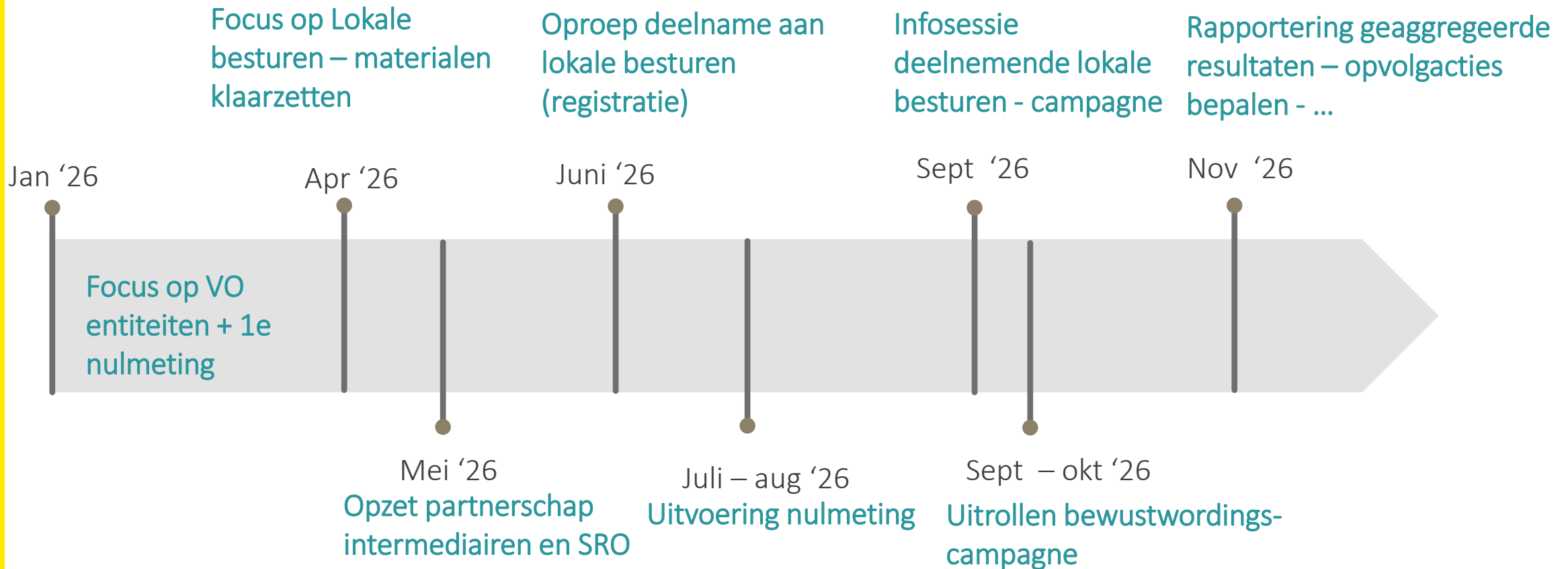
Ondersteuningsmateriaal voor de lokale besturen

Handvatten geven en ondersteunen in de verdere bewustwording en change traject van hun medewerkers

- Bewustwordingstoolkit
- Lunch & learn presentatie die beknopt de 6 wegwijzers omvat
- AI-basics fiche
- C-level pitch
- Enquête met nulmeting

Aan de slag met AI als organisatie | Vlaanderen.be

Tijdslijn

Heeft de campagne impact?

Enquête met nulpuntmeting per lokaal bestuur

- Wat?**
- Een enquête met 3 meetpunten: Nulpuntmeting (1), meting na campagne (2), meting na 1 jaar (3)
 - Afgestemd op AI bewustwording en campagne
 - In samenwerking met Universiteit Gent
 - Resultaten als basis voor verdere ondersteuning vanuit Digitaal Vlaanderen

Wat wordt er bevraagd? De vragen in deze nulpuntmeting polsen onder andere naar het huidig **gebruik** van AI, de **perceptie** van AI en het **bewustzijn** van de 6 leidende principes van AI.

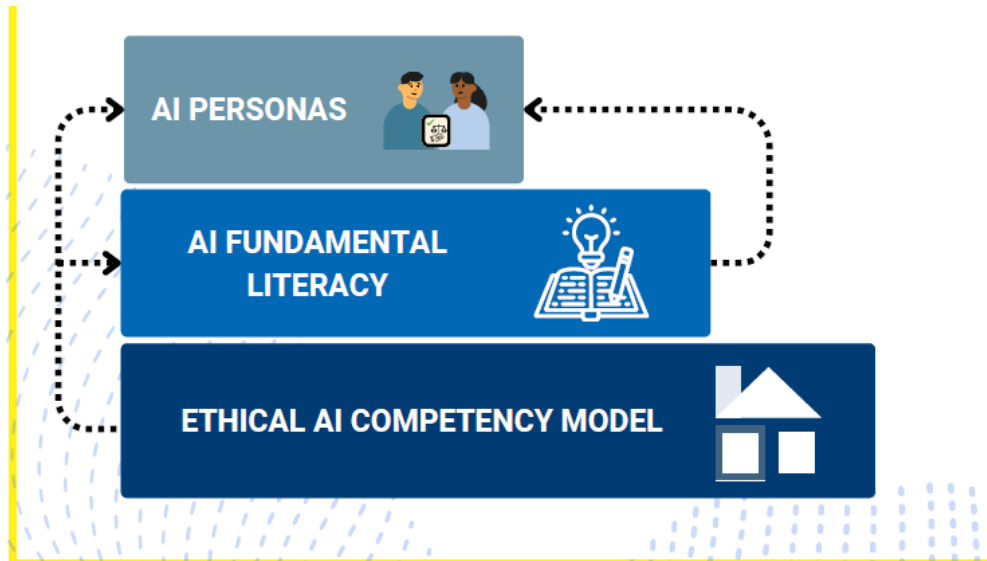
Waarom meedoen?

- **Inzicht** krijgen in de huidige stand van bewustwording.
- **Resultaten vergelijken** dankzij een uniforme opzet.
- Enquêtes **personaliseren** vanaf ronde 2 en 3.
- **Data gebruiken** voor gerichte acties en verbeteringen.
- **Impact** aantonen van jouw inspanningen.

AI competentiemodel

Een competentiemodel voor AI dat aansluit bij competentiewoordenboek van AgO en waaruit

- basiscompetenties voor de ambtenaar worden uitgelicht
- 5 persona's zijn uitgewerkt

AI USER

USING AI AT WORK FOR DAILY TASKS

AI increasingly shapes daily work, even beyond data-focused roles. Responsible use is essential to ensure fairness, trust, and positive outcomes. Because of that, you need to be able to I) Interpret the output of AI systems, II) Understand how AI works during and III) Be aware of AI's impact on citizens.

HOW DO YOU USE AI AT WORK?

- Be able to explain AI to citizens
- Use (gen)AI tools everyday tasks
- Provide feedback to AI experiments (related to your role).

LEARNING OUTCOMES

- Understand basic AI concepts and functions
- Understand the importance of the quality of data
- Identify strengths and limitations of AI tools
- Write prompt for AI tools with confidence
- Interpret and assess AI outputs against ethical standards
- Apply ethical and legal guidelines for AI use
- Monitor emerging AI technologies and their societal impact

COMPETENCIES

SKILLS

- Know how to use AI for communication
- Evaluate when and how to use AI
- Evaluate AI output with a critical eye
- Manage and mitigate risks

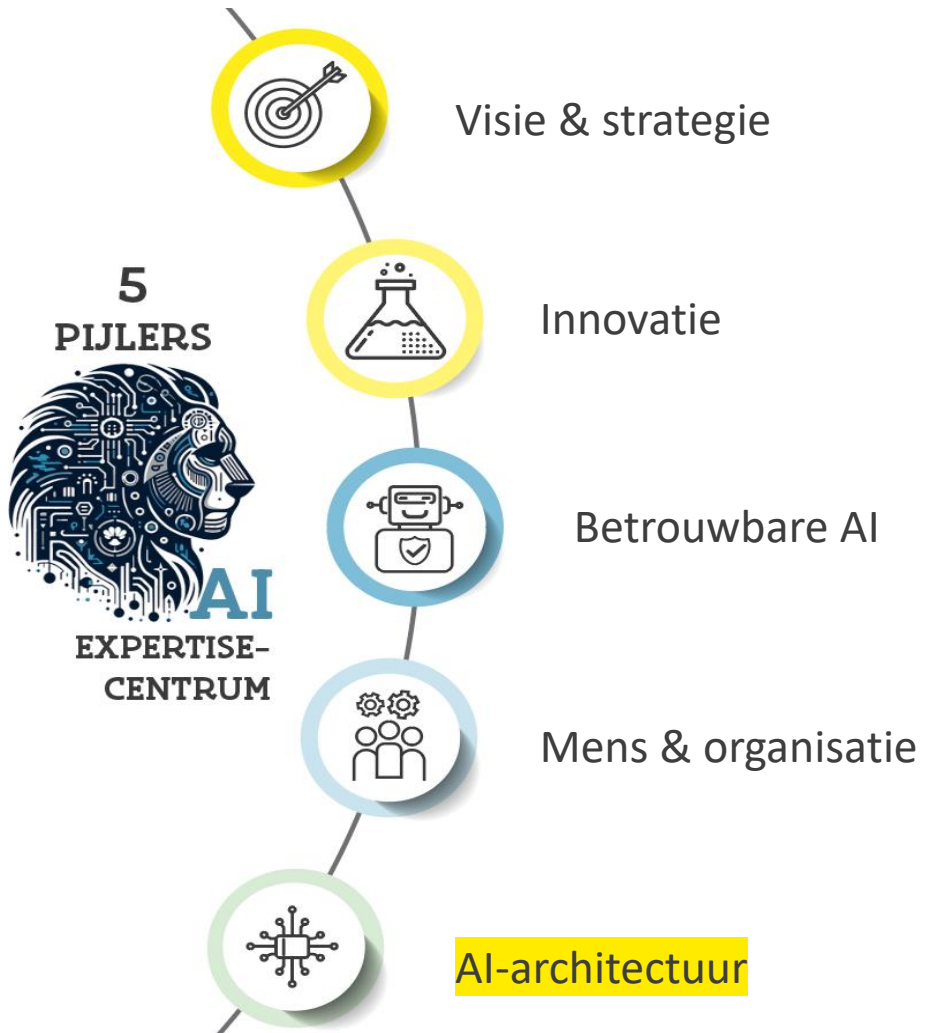
ATTITUDE

- Be aware of bias and its impacts
- Put citizens' and fundamental rights at the center
- Be open to experiment with AI
- Keep growing through ongoing learning

KNOWLEDGE

- Understand the basics of how AI works
- Understand proper data use and management
- Understand privacy and security principles
- Know ethical principles related to AI
- Understand the wider impact of AI on society

5 pijlers ...

Efficiënt en kosteneffectief (her)gebruiken van **AI-technologieën**, via optimaal beheer van **data** en **infrastructuur**.

Initiatieven:

- [AI referentie-architectuur](#)
- Data governance strategie voor AI

Doel:

Gedeeld referentiekader voor de Vlaamse overheid en lokale besturen om het wiel niet opnieuw uit te vinden.

Te verwachten:

- Wettelijke verplichtingen vertaald naar architecturale vereisten: bouwblokken, vereisten ivm logging & monitoring, menselijk toezicht, ...
- Herbruikbare bouwblokken gedeeld over alle Vlaamse overheden, inclusief kennisdeling tussen de betrokken partijen.

Opmerking: verdere uitwerking volgt in een volgende versie.

Vlaamse
overheid

Bedankt voor uw aandacht

Vragen?

ai@vlaanderen.be

DIGITAAL
VLAANDEREN